

Соціологія та психологія особистості

Опис курсу

Дисципліна «Соціологія та психологія особистості» є нормативною навчальною дисципліною, розробленою для освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», що викладається у 5 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)

Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний теоретичний і фактографічний матеріал для отримання цілісної картини стосовно проблематики особистості, особливостей її формування та самореалізації у багатовимірній соціальній реальності.

Метою вивчення дисципліни «Соціологія та психологія особистості» є формування: базових знань про сутність особистості, об'єктивні та суб'єктивні чинники її становлення; цілісного уявлення про особистість як об'єкт та суб'єкт соціальних зв'язків і взаємодій.

Завдання навчальної дисципліни:

- теоретичне – розглянути сутність поняття «особистість», основні соціопсихологічні концепції особистості та підходи до виокремлення її типів; розкрити основні елементи, що складають соціальну структуру особистості; окреслити особливості соціалізації й ідентифікації особистості, її поведінки та діяльності;
- методологічне – сприяти розвитку пошукових здібностей студентів, їх креативності та можливостей самостійного здобуття знань, уміння їх демонструвати в аудиторії;
- соціальне – сприяти розвитку творчих і комунікативних здібностей у студентів шляхом застосування інтерактивних методів навчання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Вікторова Л.В. Основи соціалізації особистості [текст] : навч. посібн. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 475 с.
2. Мурадян О. Спосіб життя як система соціальної дії: спроба концептуалізації. *Соціологічні студії. Р. II. Методологія соціологічних досліджень*. 1, 2012. С. 81-87.
3. Рахманов О. А. Соціалізація та ідентифікація особистості у суспільстві : навч.-метод. комплекс. Київ: КНЕУ, 2017. 27 с.

4. Соціологія і психологія: Навч. посібник / За ред.. Ю.Ф.Пачковського. Київ: Каравела, 2009. 760 с.
5. Столярєнко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 280 с
6. Фудорова О.М. Теорії соціального статусу: пізнавальні можливості і дослідницькі стратегії. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна*. 2009. № 881. С. 110–116.
7. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості: Навчальний посібник. Харків: «Контраст», 2019. 116 с.

Додаткова література:

1. Алексеєнко Т.Ф. Соціалізація особистості: можливості й ризики. Наук.-метод. посібн. Київ: Педагогічна думка, 2007. 150 с.
2. Березінська О. В. Концепція маргінальної особистості у процесі акультурації. *Наукові записки НаУКМА. Історія і теорія культури*. 2018. Том 1. С. 5-10.
3. Вах Т.С. Дефініції соціального характеру в зарубіжній та вітчизняній соціології. Наук. зап. НаУКМА. Сер. Соціол. науки. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6884/Vax_Definiciyi_social%60nogo_xarakteru.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Деркач В.Л. Що таке цінність? (досвід критичного аналізу). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32610835.pdf>
5. Завацька Н.Є. Сутність системного підходу до проблеми ресоціалізації особистості в умовах динамічного соціокультурного простору. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*, № 2(31) 2013. С. 5-13.
6. Заянчуківський Р., Білоусов О. Культура особистості в інформаційному полі. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7671/1/Zaianchukovskiyi%20R.%202020.pdf>
7. Камбур А. В. Соціальна адаптація особистості: монографія. Чернівці: «Золоті литаври», 2012. 252 с.
8. Кікалішвілі М.В. Девіантна поведінка: поняття та ознаки. *Вісник Академії адвокатури України*. 110 число. 3(22). 2011. С. 109-122.
9. Москаленко В.В. Культура і особистість. *Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України*. Том 11. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. Вип 12. Київ, Фенікс, 2015. С.352- 361.
10. Петрушина Т., Саєнко Ю. Якість життя — головний критерій стану суспільства. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2013. № 2. С. 117-138.

11. Піменова О.О. Культура особистісної свободи як соціологічне поняття та соціальний феномен. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна*. 2010. № 891. С. 83-89.
12. Полухтович Т. Моральні цінності в житті людини. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Р. І. Філософська антропологія та філософія культури. 2013. № 11. С. 54-59.
13. Пташник-Середюк О. І. Соціологічний аналіз процесу ідентифікації. *Наукові праці. Соціологія*. Вип. 189. Т. 201. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/sociology/2012/201-189-11.pdf>
14. Рахманов О. А. Стилi життя українських капіталістів як демонстрація соціальної суб'єктності в суспільстві. *Український соціум*. 2012. № 3(42). С. 63-76.
15. Соціальний ареал життя особистості. Київ: Інститут соціології НАН України, 2005. 400 с.
16. Старовойтова І. Ідентифікація як соціальний процес URL: <http://www.philosof.onu.edu.ua/elb/articles/starovoytova/75.pdf>
17. Стилi життя: панорама змін / За ред. М.О.Шульги. Київ: Ін-т соціології НАН України, 2008. 416 с.
18. Українська людина в європейському світі: виміри ідентичності: навч. посібник / за ред. Т.С.Смовженко, З.Е.Скринник. Київ: УБС НБУ, 2015. 609 с.
19. Хайрулліна Ю. О. Світоглядна культура особистості: структурно-функціональний аналіз : монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 235 с.
20. Хутка С. Соціальна адаптованість особистості: концептуалізація поняття. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2007. № 2. С. 164 – 175.

Інтернет-джерела:

1. Бібліотека Інституту соціології НАН України. – Режим доступу: <https://i-soc.com.ua/ua/institute/lib>
2. Журнал “Соціологія: теорія, методи, маркетинг”. – Режим доступу: <http://stmm.in.ua/archive/>
3. Інформаційний і пошуковий портал з соціальних наук Social Science Hub. – Режим доступу: www.sshub.com
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Соціологічна Асоціація України. – Режим доступу: <https://sau.in.ua/>
6. Український соціологічний журнал. – Режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/usocjour>
7. European Research Council. – Режим доступу: <http://erc.europa.eu/>
8. International Sociological Association. – Режим доступу: <http://www.isa-sociology.org/>